

Csillagfedések

Boldog új eget!

Az elmúlt évek szegényes okkultációs kínálata után gazdag év elé nézünk (már ha a felhők is úgy akarják). 1996 folyamán két teljes holdfogyatkozás és egy részleges napfogyatkozás látható Magyarországról. Az alábbi listát kedvcsinálóként közöljük, remélve, hogy sokan bejegyzik naptárukba az alábbi időpontokat. Mindegyik jelenségről részletes adatokat találunk a Meteor csillagászati évkönyv 1996-os kötetében (sok más jelenség mellett).

Április 3/4-én teljes holdfogyatkozás látszik 22:21–1:59 között a Virgóban. Utoljára 6 éve, 1990. február 9-én láthattunk derült ég mellett teljes holdfogyatkozást hazánk-ból. A holdfogyatkozások megfigyelésével kapcsolatban nem árt áttanulmányoznunk a Meteor 1989/7–8. számában a 34–37. oldalakon és az 1992/11. számban a 23–30. oldalakon leírtakat. Hasznos lehet az 1990-es holdfogyatkozás megfigyelésének feldolgozását is elolvasni (Meteor 1990/4. 25–27.o., 1990/5. 28–30.o.).

Június 14-én és 22-én egy órán belül látható két Jupiter-hold, az Europa és az Io fogyatkozásának kezdete (14-én 47 perc, 22-én 5 perc eltéréssel). **Július 9-én** este kicsit nagyobb időközrel látható a két hold fogyatkozásának vége. A jupiterhold-fogyatkozások megfigyelésének menete a Meteor 1990/1. számában a 14. oldalon található.

Július 5-én éjjel látható a Callisto fogyatkozása. Az elmúlt években nagy pályahajlása miatt a legkülső Galilei-hold nem került be a Jupiter árnyékkúpjába. Idén kezdődik fogyatkozásának sorozata. Először csak félárnyékos fogyatkozását láthatjuk, amint az óriásbolygó pólusának árnyékát érinti. A fényességváltozás sokáig tarthat, és az előrejelzés is bizonytalan. A Jupiter kelése után kövessük folyamatosan nyomon a jelenséget! Idén még kétszer látható tőlünk a Callisto fogyatkozása, **szepember 26-án és december 2-án** napnyugta után.

Július 12-én Vénusz-fedés a nappali égen. A bolygó 37 fokra látszik majd központi csillagunktól, 23%-os fázissal, 40 ívmásodperces átmérővel. Hasznos lehet a Meteor 1995/7–8. számában a 39. oldalon leírtakat áttanulmányozni a megfigyelés mikéntjéről.

Szeptember 27-én hajnalban az áprilisi után újabb **teljes holdfogyatkozás** lesz látható 1:12–4:36 között a Piscesben. A fogyatkozás során 6 csillag fedését is megfigyelhetjük. Reméljük, mindkét idei holdfogyatkozást derült időben figyelhetjük.

Október 1-jén 20:46–21:17 között Aldebaran-fedés (az év legfényesebb csillagfedése). A fogyó Hold mellett túlexponálás nélkül megörökíthető az 1^m-s csillag és égi kísérőnk. 3^m–4^m-s csillagok fedését többször is megfigyelhetjük az év folyamán.

Október 12-én 12 év után ismét látványos **napfogyatkozás** figyelhető meg Magyarországról (az 1994. májusi csak néhány százalékos volt, és a borultság miatt kevesen látták). A Hold a Nap területének 50%-át fogja eltakarni. A maximális fázis 12 fok magasan lesz látható. Az 1999-es napfogyatkozásig már nem figyelhető meg

tőlünk több ilyen jelenség, ezért ez az utolsó alkalom, hogy élesben kipróbáljuk technikai felszerelésünket a „nagy esemény” előtt.

Az 1996-os **kisbolygó-fedés** előrejelzéseket az Évkönyv 108–109. oldalán találhatjuk. Az előrejelzések Európára vonatkoznak, jópár fedés vonala a számítások szerint több ezer kilométerre halad el tőlünk.

A következő eseményeknél az árnyék Magyarországon is áthalad (vagy nagyon közel, azaz néhány száz kilométerre tőlünk): március 2., március 28., május 5., május 12., október 29., november 9., november 10. (Meriones), december 4., december 15. (Thule). Az előrejelzések bizonytalansága miatt természetesen a többi jelenséget is érdemes nyomon követnünk. Az aktív észlelőknek az E.A.O.N. biztosítja az észlelő-térképeket, melyek az alábbi címen kérhetők: Jean Schwaenen, Allée D, 5, B-6001 Marcinelle, Belgium.

SZABÓ SÁNDOR

Kulin-emlékfűzet

Egyesületünk emlékfűzetet kíván megjelentetni, melyben alapítónk, Kulin György munkásságát, az általa létrehozott amatőr-csillagászati szervezetek eredményeit kívánjuk bemutatni. Kérjük mindazokat, akik rendelkeznek olyan régi dokumentumokkal (pl. fotók, Kulin György mozgalommal kapcsolatos levelei), bocsássák azokat rendelkezésünkre. A legérdekesebb dokumentumokat a készülő emlékfűzetben használjuk fel, ill. kiállítás keretében bemutatjuk a Magyar Amatőr-csillagászok XVII. Országos Találkozásán. A rendelkezésünkre bocsátott dokumentumokat kérsre hiánytalanul visszajuttatjuk tulajdonosaikhoz.

Ugyancsak kérjük tagjaink hozzájárulását a Kulin-emlékfűzet költségeihez! Mindazok nevét felsoroljuk az emlékfűzetben, akik bármilyen formában támogatják a kiadvány létrehozását. Adományait „Kulin-emlékfűzet” megjelöléssel egyesületünk postacímére küldhetik postai pénzesutalványon (MCSE, 1461 Budapest, Pf. 219.), illetve személyesen is befizethetik a keddi MCSE-ügyeletken.

Az 1996-os MCSE-kártyanaptárból és az MCSE-matricából további példányok rendelhetők az alábbiak szerint:

1 db	35 Ft
2–3 db	30 Ft/db
4–5 db	25 Ft/db
6–10 db	20 Ft/db
11–20 db	18 Ft/db
21 db–	15 Ft/db

A rendelt tételek ellenértékét postabélyegben kérjük megküldeni az MCSE címére!

TÁVCSÓTÜKRÖT CSATLÓSTÓL!

Nagyfényerejű tükrök készítése, javítása Cassegrain-rendszerekhez is.

Csatlós Géza (1021 Budapest, Szajkó u. 4. II/7., tel: 274-3070)